

Марко ДИМИТРИЈЕВИЋ

асистент на Правном факултету Универзитета у Нишу

ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ОСНОВЕ БАНКАРСКЕ УНИЈЕ *

Резиме

Предмет анализе у овом раду јесте идентификовање и анализа нормативног оквира будуће банкарске уније у Економској монетарној унији. У том смислу се у истраживању акценат ставља на питања која се тичу потребе за формирањем банкарске уније, њеног правног основа и институционалне структуре. У даљем тексту, посвећује се пажња новим задацима главних институција ЕУ у поступку имплементације концепта банкарске уније, где се као општи закључак уочава потреба за њиховом активнијом улогом не би ли се тако сачувала правна сигурност и обезбедила оптимална заштита потрошача, имовине, права депонената и очување свеукупне привредне стабилности.

Кључне речи: банкарска унија, Европска централна банка, монетарно право, санацијски механизам, јединствени фонд за гарантовање депозита.

І Уводна разматрања

Криза еврозоне не представља само унутрашњи проблем за чланице монетарне уније, већ има и спољашњу димензију која имплицира законске обавезе земаља еврозоне у складу са одредбама међународног монетарног права (тј. очување монетарне стабилности).¹ Како су се постојећи национални системи надзора и регулације рада банака у условима глобалне економске и финансијске кризе показали неефикасним, Европска комисија је покренула низ иницијатива усмерених на формирање банкарске уније. Смисао ових иницијатива је био у наметању строгих капиталних захтева банка-

* Рад представља резултат истраживања на пројекту „Усклађивање права Србије са правом ЕУ”, који финансира Правни факултет Универзитета у Нишу у периоду 2013–2018.

1 Adam Feibelman, „Europe and Future of International Monetary Law”, *Transnational Law and Contemporary Problems*, Vol. 22/2012, 101–104.

ма, ефикаснијој заштити депонената и утврђивању јединственх правила за рад банака током кризних периода. Банкарска унија представља израз продубљене финансијске интеграције који се реализује под окриљем Европског савета и обухвата скуп законодавних механизма којима се врши централизација банкарске политике стварањем интегрисаног европског банкарског система.² Формирање банкарске уније не представља циљ *per se*, већ заједно са концептом фискалне уније, уније конкурентности и политичке уније чини услове коначне реализације економске и монетарне уније. Услови који се односе на формирање банкарске уније произилазе из резултата координације економске политике на терену фискалне уније. Наиме, централизација надзора и контроле банака на нивоу ЕУ захтева ограничавање неких димензија фискалног суверенитета и одређени вид политичке уније, која би у крајњој линији могла да представља одговор на проблем постојања структурног политичког дефицита у ЕУ.³

II Институционална структура банкарске уније

Правни основ настанка банкарске уније јесу чланови 114 и 127 став 6 Уговора о ЕУ. Структура банкарске уније се базира на *три стуба*: а) Јединственом надзорном механизму (*Single Supervisory Mechanism*); б) Јединственом санацијском механизму (*Single Resolution Mechanism*) и; в) Повезаним механизмима финансирања који обухватају Јединствени фонд за гарантовање депозита (*Common Deposit Guarantee Fund*), систем осигурања новчаних депозита (*Single Occurrence Deposit*) и заједнички заштитни механизам (тзв. кредитну линију).

Први стуб банкарске уније, односно Јединствени надзорни механизам (ЈНМ) је формиран споразумом Европског парламента и Савета октобра 2013. године.⁴ Овај механизам делује у склопу Европске централне банке (ЕЦБ) и обухвата банке свих земаља чланица еврозоне. ЕЦБ врши *непосредан* надзор над тзв. главним банкама, док *посредан* надзор врши над осталим банкама преко националних ревизорских агенција ко-

2 European Council, *European Council Conclusion of 28/29 June 2012*, EUCO 76/12, доступно на адреси: <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/131388.pdf>, 10.5.2013, 1–3.

3 European Parliament, Directorate General for International Policies, Policy Department A: Economic and Scientific Policy, *Banking Union and a Single Banking Supervisory Mechanism, Monetary Dialogue*, October 2012, доступно на адреси: <http://europarl.europa.eu/20130422ATT64861.pdf>, 22.11.2013, 10–15.

4 Council Regulation (EU) No. 1024/2013 on conferring specific tasks on the European Central Bank concerning policies relating to the prudential supervision of credit institutions, *Official Journal of European Union*, L 287/63, 29 May 2013, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content>, 10.06.2014.

је раде по њеним упутствима.⁵ Нова позиција ЕЦБ у банкарској унији представља допуну надлежности Европске надзорне агенције за банкарство која је основана 2010. године. Њен главни задатак тиче се стварања јединствених правила за рад и санацију банака уз уважавање свих разлика које постоје у банкарској индустрији Уније. У том смислу веома је важно радити на промовисању најбољих пракси надзора унутар јединственог тржишта и усвајању *Европског надзорног приручника* са јединственом методологијом и облицима надзора. Приручником би требало регулисати сва меродавна питања која су у оквиру надлежности ЕЦБ као и област заштите потрошача. Иако приручник није правнообавезујући акт, његова примена не сме бити подређена слободној оцени субјеката монетарне политике, већ мора почивати на моралној облигаторности.⁶

Главни циљ ЈНМ јесте вршење појачаног надзора над банкарским сектором, док су споредни циљеви јачање стабилности банака и допринос финансијској интеграцији јединственог тржишта. Ове циљеви се остварују кроз контролу усклађености кредитних институција са бонитетним условима и откривањем потенцијалних узрока финансијске нестабилности. Европска централна банка врши свеобухватану проверу биланса банака, квалитета имовине и тестира отпорност банке на стрес ради утврђивања капацитета банке да издрже потенцијалне поремећаје. Државе чланице ЕУ које нису учеснице еврозоне могу по принципу добровољности учествовати у раду надзорног механизма. Принципи надзора банака у банкарској унији полазе од употребе најбоље праксе, поштовања децентрализације и интегритета, хомогености, конзистентности са јединственим тржиштем и принципа независности и одговорности. Посебно се мора водити рачуна о принципу поделе ризика и пропорционалности и постојању адекватног нивоа надзорне активности свих кредитних институција.⁷ Предуслов ефикасне имплементације ЈНМ јесте стварање културе заједничке ревизије која би националним ревизорима понудила јасне

5 ЕЦБ врши директан надзор над банкама чија је имовина већа од 30 милијарди евра, тј. чија имовина представља најмање 20% БДП-а њихове земље. Тренутан број ових банака износи 120, што обухвата 85% укупне имовине њиховог банкарског система.

6 Regulation (EU) No. 1022/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 amending Regulation (EU) No. 1093/2010 establishing a European Supervisory Authority (European Banking Authority) as regards the conferral of specific tasks on the European Central Bank pursuant to Council Regulation (EU) No 1024/2013, *Official Journal of European Union*, L 287/5, чл. 4–7, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pdf>, 11.06.2014.

7 Guide to banking supervision, European Central Bank, Euro-System, September, 2014, доступно на адреси: www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ssmguidebankingsupervision201409en.pdf, 11.07.2014, 7–13.

позитивне подстицаје (при чему је битно узети у обзир чињеницу да се ЕЦБ јавља као утемељивач стандара ревизије).⁸

Споразум о Јединственом санацијском механизму (JSM) потписан је у октобру 2014. године.⁹ Главни циљ овог акта је да створи услове за уредан стечај банака уз минималне трошкове за пореске обвезнике и привреду. Слично, као и у првом стубу банкарске уније, ЕЦБ ће у другом стубу непосредно вршити своје задатке над највећим банкама, док ће национална тела контролисати рад осталих банака. Подручје примене другог стуба банкарске уније обухвата све кредитне институције с пословним седиштем у државама чланицама. У циљу умањења могућности за вршење регулаторних арбитража између банака које нису у систему санацијског механизма, неопходно је уложити напоре у хармонизацији законских прописа и издавању смерница Јединственог санацијског одбора.¹⁰

Заједничка правила за рад банака осигуравају да банке преузимају умерене ризике у пословању под претњом санкције затварања. На тај начин се жели омогућити да банке и њихови деоничари *плаћају ризик* за могуће губитке кога су порески обвезници поштеђени. Циљеви JSM-а односе се на враћање поверења у банкарски сектор, контролисан прилив клијената у банке, смањење негативне повезаности између банака и држава и уклањање подељености тржишта финансијских услуга. Свакако, мере у склопу JSM-а морају бити примењене на све системски значајне институције без изузетка, што имплицира и да одлуке Јединственог санацијског одбора имају јачу правну снагу од одлука националних органа, јер би у супротном дошло до нерешивог сукоба интереса. Овом директивом су предвиђени *заједнички санацијски инструменти*, с тим што национални субјекти економске политике задржавају право да самостално одлучују о примени акција које су у функцији подупирања заједничких правила.¹¹ Разлог постојања заједничких

8 Tobias H. Tröger, „The Single Supervisory Mechanism – Panacea or Quack Banking Regulation?“, *European Business Organization Law Review*, Vol. 15, 2014, 449–450.

9 Regulation (EU) No 806/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2014 on establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund and amending Regulation (EU) No 1093/2010, *Official Journal of European Union*, L 225/1 of 30.07.2014, чл. 1–5, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pdf>, 11.06.2014.

10 Sylvester Eijffinger, „Single Resolution Mechanism“, *Banking Union: Compilation of Notes*, European Parliament, Directorate-General for Internal Policies, Policy Department A: Economic and Scientific Policy, 2013, 52–57.

11 Regulation (EU) No. 806/2014 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2014 on establishing uniform rules and a uniform procedure for the resolution of credit institutions and

правила огледа се у чињеници да су банке на јединственом тржишту повезане, па би у одсуству једнственог механизма последице кризе у државама које учествују у санацијском механизму имале јачи негативни системски учинак на државе нечланице. *Ratio legis* јединственог санацијског механизма је да обезбеди *неутралан приступ* приликом одлучивања о санацији банака што ће позитивно утицати на углед институција земаља банкарске уније и ограничити појаву ефеката преливања.¹² Директивом се утврђују *заједничка средства* за финансирање санације банака у оквиру *Јединственог санацијског фонда* (*Single Resolution fund*). Финансирање би, хипотетички, могло остати на националном нивоу само у кратком временском периоду, јер би у дужем временском периоду утицало да инвеститори и даље детреминишу услове кредитирања према критеријуму места пословног седишта банке, а не према њеној кредитној способности. Фонд би се требало финансирати доприносима банака на националном нивоу, где одлуке усмерене на коришћење средстава не смеју довести у питање фискалну одговорност држава чланица. Деловањем заједничког санацијског фонда жели се успоставити уједначена управна пракса у поступку санације банака и превазилажењу разлика у националним праксама.¹³

Одлуке у оквиру јединственог санацијског механизма доноси *Јединствени санацијски одбор* (*Single Resolution Authority*). Овај орган усваја *санацијски програм* уколико у консултовању са ЕЦБ нађе да су испуњени услови за покретање санацијског поступка. Одлука Одбора ступа на снагу року од 24 сата, изузев уколико Комисија или Савет не уложе приговор у истом року. У циљу јачања независности овог тела у банкарској унији, предвиђено је да се приговори ограничавају искључиво на постојање *јавног интереса* и *материјалне промене*, које се тичу коришћења износа Фонда. Материјална промена у том смислу је свака промена висине средстава Фонда од најамње 5%. Овако хитан начин одлучивања се правда посебним околностима у монетарној унији када се благовремено морају отклонити узроци потенцијалних банкарских криза. Одбор мора имати статус независног органа у праву ЕУ са посебном структуром. Одбор сачињавају председник, подпредседник и четири независна члана изабрана на основу стручних квалификација. Одбор заседа у *извршним* и *пленарним* седницама. На извршној седници, одбор обавља све по-

certain investment firms in the framework of a Single Resolution Mechanism and a Single Resolution Fund and amending Regulation (EU) No. 1093/2010, art. 9, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pdf>, 20.08.2014.

12 Regulation (EU) No. 806/2014, чл. 12.

13 Regulation (EU) No. 806/2014, чл. 19–20.

слове који се односе на поступак санације узимајући у обзир чињеницу да је природа информација у санацијским плановима специфична за сваку институцију. Правило је да први подносилац захтева за коришћење средстава *нема право првенства* у додели због чега Комисија надзире рад Одбора. У околностима када санацијски програм не садржи ризик или се ради о краткорочном и једнократном продужењу кредита солвентним институцијама (уз одговарајуће јемство), одлуке се могу донети и на извршној седници. На пленарним седницама се, такође, издају смернице за недискриминаторну примену одлука о санацији.¹⁴ Реализација концепта банкарске санације условљена је претходним решавањем *сукоба принципа ефикасности и власничких права*. Наиме, уколико не постоји могућност да се пословање банке врати под окриље заједничких правила, Јединствени санацијски одбор доноси одлуку о затварању банке. Ако постоји и најмања могућност да ће банка поправити своје пословање без интервенције комунитарних органа, одлука Санацијског одбора може представљати облик конфискације имовине банке. Овај проблем је нарочито уочљив када је тржиште имовине дисфункционално и када је тржишна вредност имовине значајно испод садашње дисконтоване вредности. Уколико санацијски одбор или национални субјекти економске политике иницирају одлуку о стечају банке то може бити повезано са покретањем парничних поступака који умањују постигнуте резултате координације.

Трећи стуб банкарске уније уобличен је *Директивом о јединственом осигурању депозита* од 16. априла 2014. године.¹⁵ Усвајањем ове директиве жели се осигурати заштита депонената од лошег пословања банке, као и пребацивање новца у кредитне институције у земље са бољим осигурањем депозита. Постојање различитих правила о висини осигурања депозита је у условима глобалне финансијске кризе довело до умањења ликвидности банака, јер депоненти бирају највишу стопу осигурања депозита наспрам оптималног депозитног производа прилагођеног положеном износу.¹⁶ *Ratio legis* Директиве огледа се у заштити слободне конкуренције на јединственом тржишту због чега треба одредити јединствени износ заштите депозита на нивоу ЕУ. Практично, неопходно је утврдити исту висину покрића за све депоненте независно од тога да ли је њихова валута еуро или не, с тим што у одређивању износа заштите мора водити рачуна о интересима депонената и

14 Regulation (EU) No. 806/2014, чл. 23–33.

15 Directive 2014/49/EU of the European Parliament and the Council of 16 April on deposit Guarantee schemes, *Official Journal of European Union*, L 173/149 of 12.06.2014, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pdf>, 20.08.2014.

16 Directive 2014/49/EU, чл. 19.

финансијској стабилности.¹⁷ Рок за исплату депозита у случају пропасти банке смањен је *на седам дана* од дана доношења одлуке. *Можемо* уочити да се ова Директива налази у функцији заштите приватних лица, не државних органа или других финансијских институција. Разлог за овакво поступање европског законодавца се налази у чињеници да правна лица имају лакши (привилеговани) приступ кредитима.¹⁸

III Функције и задаци комунитарних институција у банкарској унији

У финансијској теорији се наводе три облика централизације супервизије банака: а) *модел кооперације и координације надлежних органа држава чланица*; б) *модел консолидованог (водећег) супервизора* и в) *модел супранационалног лидера*.¹⁹ Поменути модели се разликују, како у погледу политичке и законодавне изводљивости, тако и у погледу своје ефикасности. Модел кооперације не захтева суштинске промене у алокацији задатака и одговорности субјекта економске политике, због чега је и фактички домашај модела оптерећен различитим интересима националних органа. Модел главног супервизора се тешко може прихватити, јер захтева да главног супервизора делегирају остали супервизори групације повезаних банака. Поменуте мањкавости националне супервизије може надоместити модел супранационалне ревизорске институције, која подразумева одређене модификације комунитарног права и рестриктивну територијалну примену монетарног и финансијског законодавства.

Координација економске политике је у условима банкарске кризе добила нову димензију образовањем Европског система финансијских супервизора (*European System of Financial Supervision*) и то: Одбора за процену системског ризика при Европској централној банци (*European Systemic Risk Board at European Central Bank*), Европске управе банака (*European Banking Authority*), Европске управе за осигурање и пензије (*European Insurance and*

17 Уредбом се висина депозита утврђује на нивоу од 100.000 еура. Како је овим актом уведена фиксна висина покрића за износ од 100.000 еура, државе чланице које су имале прописани већи износ, суочиле су се са опасношћу губљења поверења својих депонената. У циљу правне сигурности предвиђено је да државе које су прописале већи износ заштите депозита пре ступања Уредбе на снагу, имају рок до 31. октобра 2018. године да постепено прилагоде висину осигурања (под условом да се она налази у дијапазону између 100.000–300.000 еура).

18 Directive 2014/49/EU, чл. 37.

19 Guido Ferrarini, Charella Luigi, „Common Banking Supervision in the Eurozone: Strengths and Weaknesses“, Law Working Paper, No. 223/13, ECGI Working Paper Series in Law, 2013, 20–22.

Occupational Pensions Authority) и Европске управе за хартије од вредности (*European Securities and Markets Authority*). Формирањем овог централизованог система на ниову ЕУ створени су иницијални услови за побољшање ефективне сарадње између надлежних наднационалних тела супервизије, с тим што то не значи да су националне агенције ослобођене вршења свакодневног надзора сходно принципу супсидијарности и пропорционалности. Европска управа за хартије од вредности и тржиште кроз ревизију кредитног рејтинга прати све финансијске операције које потенцијално могу угрозити стабилност финансијског тржишта, док Европска управа банака и Европска управа за осигурање пензија врше рекапитализацију банака и проверавају могућност прилагођавања банака на услове криза кроз тзв. „*stress testove*”.²⁰ За регламентирање будућих стубова банкарске уније посебно је значајан рад Европске управе банака (ЕУБ), где се по први пут врши хармонизација заједничких правила за рад банака и техничких стандарда за њихову ефикасну примену. Иако су радом ЕУБ-а постигнути значајани помаци на плану униформне примене права (што је за координацију економске политике веома значајно), различито поступање националних органа координације у примени правила утицало је на изостанак видљивих резултата. Европска управа банака на терену координације обавља улогу прикупљања података у вези са стрес тестовима у циљу планирања и развијања јединствених поступака, техничких стандарда и јачања целокупног банкарског система Уније. У случају спора у домену кооперације, координације или заједничког одлучивања различитих националних органа у домену банкарске политике, ЕУБ обавља функцију медијатора. Уколико стране у спору не поступе према инструкцијама, ЕУБ може изрећи и одлуке које се непосредно примењују. На ове одлуке могуће је уложити жалбу другостепеном већу, с тим што се поводом његових одлука може покренути поступак пред Првостепеним судом или Европским судом правде.²¹ Концепт банкарске уније се у пракси реализује паралелно са јединственим тржиштем у области финансијских услуга што имплицира да ће се нове ингеренције ЕЦБ унутар ЈНМ релизовати преко широко постављене јурисдикције ЕУБ.²²

Директивом о опоравку и санацији банака и инвестиционих фондова утврђују се процедуре поступања и израде програма опоравка и санације. Њеним усвајањем је децидно прекинута пракса финансирања пословних гу-

20 Емилија Вукадин, Мирољуб Лабус, *Економска политика за правнике*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2012, 345–346.

21 G. Ferrarini, L. Charella, 26–31.

22 Rosa Maria Lastra, *International Monetary and Financial Law*, 2nd edition, Oxford University Press, 2015, 355–356.

битака банака и других институција преко државних фондова. У том погледу се јасно стипулише да је обавеза финансирања на страни повериоца и деоничара.²³ Директивом се посебна пажња посвећује борби против *моралног хазарда*, где свакој институцији са лошим пословањем треба омогућити излазак на тржиште под условом да то не проузрокује системски поремећај. Циљеви санације банака морају бити усмерени на заштиту имовине и права депонената и јавних средстава (када се директна финансијска помоћ може користити само у изузетним околностима). Субјекти економске политике су обавезни да пре покретања поступка санације размотре услове за спровођење поступка санације у редовном поступку стечаја због инсолвентности. У поступку санације мора се водити рачуна да се не врше претерана задирања у имовину деопонента. Директивом је установљен механизам *ex post* поређења начина поступања са депонентима и начина који би се применио у редовном поступку инсолвентности. Уколико се утврди да је на име потраживања исплаћен мањи износ од оног који би примили у редовном поступку, корисници имају право на исплату дуговане разлике. Државама чланицама се оставља слобода у погледу одређивања начина и поступка исплате.

Доказ активне улоге комунитарних институција у обликовању нових механизма координације јесте делатност Парламента на операционализацији концепта банкарске уније.²⁴ Током, 2014. године, Европски парламент је усвојио посебне законске акте којима се у монетарно право ЕУ интегришу принципи бонитетних капиталних захтева за све кредитне институције сходно примени међународно прихваћених принципа (*Basel III*). Овим законодавним мерама се посебно разрађују начини јачања капитала банака, свих нивоа ликвидности, као и подстицаји за кредитирање токова реалне економије кроз развој малих и средњих предузећа. Парламенту, такође, припада *право контроле* у свим стубовима банкарске уније. Тако се, по први пут, уводи контрола рада Европске централне банке у сегменту који се

23 Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council, *Official Journal of European Union*, L 173/190 of 12.06.2014, доступно на адреси: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0059.pdf>, 11.6.2014.

24 European Commission Capital Requirements - CRD IV/CRR, Directive on Deposit Guarantee Scheme -DGS MEMO/14/296 и Directive on Bank Recovery and Resolution (BRRD) MEMO/14/297, доступно на адреси: http://ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/legislation-in-force/index_en.htm, 11.6.2014.

тиче вршења ревизорске функције и контроле рада јединственог санацијског одбора што је утврђено посебним споразумом између Европског парламента и Европске централне банке. Централно место у будућој банкарској унији припада Европској централној банци која добија функцију зајмодавца последњег уточишта на банкарском тржишту и тржишту државних обвезница, као и нове задатке у сфери макробонитетског надзора, чиме постаје активни субјект надзора свих кредитних институција.²⁵ Ипак, ЕЦБ нема овлашћење да одлучује о стечају инсолвентних банка нити поседује информације за доношење такве одлуке. Са друге стране, ЕЦБ може трпети значајне губитке уколико обавља ову функцију, јер то трошковно може бити неodrживо. Велики број држава пружа отпор укључивању националних централних банка у систем јединственог депозита, због чега се указује да делимична банкарска унија није ништа боља од одсуства једног таквог механизма. Уколико владе доносе одлуку о реструктурирању јавног дуга, то може изазвати велике трошкове у активи банака, с обзиром на чињеницу да банке држе велики износ обвезница дуга. ЕЦБ у таквим околностима мора обезбедити ликвидност свих банака, јер уколико би се старала само о ликвидности великих банака дошло би до колапса банкарског сектора.²⁶

IV Закључак

Банкарска унија у ЕМУ није потребна искључиво у циљу решавања проблема инсолвентних банака и заштите депонената, већ и ради јачања целокупног концепта монетарне уније. У ситуацији када не постоји довољан степен слободе кретања рада и производа, координација економске политике у оквиру банкарске уније поседује капацитет да ојача стабилizacionу функцију финансијског сектора који, по правилу, упија најмање две трећине свих шокова у успешним трансферним унијама.²⁷ У том смислу се слажемо са ставовима да је мањи степен централизације фискалне политике неопходан за успешно деловање Јединственог санацијског механизма, пре него за процесуирање јединственог буџета ЕУ или неког другог облика фискалног заједништва у еврозони које се тешко може остварити у пракси. Јединствени санацијски механизам пред-

25 Срђан Голубовић, „Еволуција улоге Европске централне банке у условима глобалне финансијске кризе“, *Правни живот*, бр. 11/2014, 599–600.

26 Charles Wyplosz, „Banking Union as a Crisis-Management Tool“, *Banking Union for Europe: Risks and Challenges* (ed. Thorsten Beck), Centre for economic policy research, A VoxEU.org Book, 2012, 19–22.

27 Hans Geeroms, Pawel Karbowink, „A Monetary Union Requires Banking Union“, Bruges European Economic Policy Briefings, No. 33, College of Europe, Brugge, Natolin, 2013, 22–23.

ставља друго најбоље решење за координацију фискалних политика у условима кризе због чега државе чланице морају усвојити одређене законодавне акте којима се стварају услови за ефикасно одлучивање и имплементацију одлука у свим стубовима банкарске уније. Реализација концепта банкарске уније захтева дужи временски период, јер је потребно извршити јасно разграничење супервизијске функције ЕЦБ од функције очувања монетарне стабилности, дефинисати јасне задатке европских и националних супервизора и решити питање финансирања санацијских фондова. Основни предуслов имплементације заједничке банкарске политике у том смислу условљен је бољом комуникацијом главних комуни-тарних институција и настављањем њихових напора на плану заокруживања банкарске уније у пуном значењу.

Marko DIMITRIJEVIĆ

Junior Faculty Member at the Faculty of Law University of Niš

INSTITUTIONAL BASIS OF BANKING UNION

Summary

The subject of analysis in this study is the identification and analysis of the normative framework of future banking union in the Economic Monetary Union. In this sense, the research emphasis on issues related to the need for the formation of a banking union, a legal basis and institutional structures. Hereinafter attention is paid to the new tasks of the main EU institutions in implementation of the concept of a banking union, where a general conclusion, noted the need for their active role in order to preserve legal certainty and ensure optimal consumers protection, property, rights of depositors and preserve the overall economic stability.

Key words: *banking union, European central bank, monetary law, single resolution mechanism, common deposit guarantee fund.*